

Nýggj føroysk sálmabók

Nú um dagarnar er nýggj føroysk sálmabók komin út — soleiðis kundi verið sagt um tað savnið, ið Salomon Joensen, fyrrverandi prestur úr Elduvík, hevur givið út á egnum forlagi við heitinum «Sálmur og Sangir».

Tí savnið er so fjølbroytt og viltfevandi, at tú undrast á, at eitt fólk hevur gjørt tað. Nú eru allir sálmarnir í bókini týðingar eftir nógvum ymskum høvundum, tí er hon so fjølbroytt sum hon er; men allar týðingarnar bera sjálvandi dóm av ikki bert góða føroyska málburðinum hjá týðaranum, men eisini hansara rúma og ríka hugaheimi, sum eigur orð fyrri at flyta yvir í føroyskt bæði innligu og frómu pietistisku sálmur Brorsons og Línus Sandells, teir ramliga orðuðu sálmarnar hjá Kingo og teir orðasníldu og meira skaldsliga romantisku sálmarnar hjá Grundtvig. Innihaldið í savninum er bólkad í tvær deildir: 141 sálmur og 11 sangir, sum flestu eru eftir norðurlendskum yrkjarum. Best umboðaður er Grundtvig

við 35 sálum, hinir stóru danirnir Kingo og Brorson hava ávíkavist 14 og 12, eingin annar yrkjari hevur yvir 10. Annars eru um 100 ymsk yrkjarar, sum antin einsærís ella fleiri saman eiga lut í teim sálum og sangum, sum her eru týddir. Summi nøvn eru vanliga kend frá øðrum føroyskum sálma- og songbókum, men eitt, sum vert er at nevna er hetta: umframt teir norsku og dansku sálmayrkjaranar, sum longu fyrr hava ávíkað føroyskan sálmang, eru her ógvuliga nógvir svenskir og svensk-finskir sálmur týddir (uml. 25).

Nógvir av sálumunum hava fyrr verið prentaðir í føroysku bløðunum. Tað er ringt at velja nakran út at seta sum dømi í slíkt ummæli, men ein sera hugtakandi sálmur er tann nýggjárssálmurin, sum Dietrich Bonhoeffer yrkti í fangatíppinum um nýggjársmundið 1945 (Bonhoeffer varð hongdur í apríl 45 fyrri luttøku í ráðagerð um at myrða Hitler í 1944):

*Eng veit, at hjá mær góðar verur eru,
eg eigi troyst og eri vardur væl,
eg sigi ja til tað, sum liv vil bera
í nýggja ári, hvat enn henda skal.*

*Um enn hitt gamla tíðum bar oss møði,
og vindskutiðin trupult livið ger,
vit biðja, gev tí sjúka hjarta groði
og gev ta frelsu, sum oss ætlað er.*

*Um deyðans kalik tú vilt okkum rætta
og lídingar í steypið upp til rón,
so vilt tú sjálur byrður várar lætta,
tær koma jú frá tíni góðu hond.*

*Men vilt tú aftur gleðilag oss bera
í hesum heimi, meðan sólin sær,
vit siga tók og fagnaða tær gera,
tí livið er ei vart, men ogn hjá tær.*

*Lat ljós títt lýsa, so vit hitan kenna,
sum tú í várum myrkri geva vil,
og lat tað okkum mót og drívi menna,
í váru nátt tað lýsir himni til.*

*Óg tá ið vit í djúpu kvirru eru
tá lat oss hoyra himna sang og ljóð,
og lat tað treyst í einsemi oss bera,
Guds barna kór vit hoyra og syngja frá.*

*Hjá góðum verum eru vit í sorgum
og ferðast trygg, hvat enn so henda vil,
Gud er hjá okkum kveldartíð og morgun,
ja, hvønn ein dag, ið okkum lutast til.*

Permumyndin á savninum er av Funnings kirkju. Spurdur um, hvi júst Funnings kirkja, svarar Salomon Joensen:

«Har var eg konfirmeraður.»

Tað sigur nakað um, at høvundin og útgevarin er røfester í gomlum føroyskum trúarlívi og kirkju-øðum — og tað

kenst eisini í innihaldinum.

Bókin «Sálmur og Sangir» er verd at eiga. Hon kann brúkast sum sálma-ella songbók, sum andaktsbók, og hon kann sanniliga eisini njótast sum yrkingasavn og hugnalestur fyrri málið skyld.

Thorben Johannesen

Lívsviljin í betongoyðuni

Mangir filmar eru millum ár og dag gjórdir um neyð og vesældom í óhugnaligum betongslummi. Filmurin við tí sjaldsama titlinum «Te í haremi Arkimedesar» (1985), sum Filmsfelagið synir í Leikhús Bio sunnudagin 24. apríl kl. 16.00, er eisini um livið í slíkum umstøðum — í hesum føri í einum betongbýlingi nevndur «Blomsturhúsin» uttan fyrri Paris. Tey ungu, sum vit her fylgja, hava teir somu trupulleikar, sum ganga aftur í líkandi stórbýarumhvørvi: arbeiðsloysi, brennivins- og rúsdrekkamisnýtsla, prostitution, einsemi og alskyns sosialar trupulleikar.

Men í hesum filminum fáa vit eina øðrvísi lýsing. Ikki tí, at hann fer lætt um alt tað ringa — tað sáú vit í brotinum, sum varð vist í «Glugganum» í sjónvarpinum seinasta sunnudag. Men tí hann sam-

stundis vil visa, at sjálvt í hesum ysta bredda samfelagsins livir vónin, borin av kærleika og vinarlag. Vit fáa søguna um Patrick, ið er fransmaður, og Mahjíd, ið umboðar 2. ættarlið av innflytarum, kroystur millum tað, sum foreldrin, ið eru innflytarar úr Algier, hava lagt niður í hann, og tað harða stórbýarlivið, sum hann er vaksin upp í.

Hóast ikki verður vist á nakað itøkiligt, ið gevur vón um, at dagurin í morgin verður betri enn í dag, er filmurin bjartskygdur, borin av hugkæti, skemti og hittinorðum.

Leikstjórin Mehdi Charref er sjálvur úr Algier og hevur gjørt filmen eftir egna skaldsøgu síni, ið byggir á endurminningar. Á danskum kallast bókina «— Og hvad så?»

Filmurin varar 110 minuttir.

útvarp

Hósdagin 21.

- 09.30 Barnaútvarpíð
- 11.01 Fiskivinnutátturin
- 17.00 Samrøða
- 17.30 Opus — tónleika-sending
- 19.00 Lív og líkindi
- 19.30 Fiskivinnutátturin
- 20.30 Víslæg
- 20.30 Sálmur og sangir

Fríggjadagin 22.

- 09.30 Lív og líkindi
- 11.01 Við Mjóvanesi í Amerika — 4. og seinasti partur
- 16.05 Ungdómsending
- 18.00 Barnaútvarpíð
- 19.00 Leikur tín er surr hin ljósi dagur — 12. partur
- 19.30 Ungdómsdisk-otekið
- 20.10 Fríggjakkvølds-tónar

sjónvarp

Hósdagin 21.

- 19.30 Trælagentan Isaura
- 20.00 Dagur og vika
- 20.25 Á sýnini
- 21.10 Byggilist á vegamóti — 1 (10)
- 21.50 At vinna kriggið
- 22.55 Tann nýggi arvarin — 5 (5)
- 23.35 Liðugt

Fríggjadagin 22.

- 19.30 Barnaletan
- 20.00 Dagur og vika
- 20.30 Sjónvarpið í næstu viku
- 20.45 Tey hjá Campbell — 5 (13)
- 21.15 Dyrarilur
- 21.45 Dóttir mín og eg
- 22.10 Liðugt

Tankar Vid Fridas Ruta

Tá eg siti her við vind-eygað og hyggi út yvir Nólsoyarfjørð, komi eg í tankar um sangin «Tankar Við Fridas Ruta». Hermann fortolkaði so væl tað, sum hann sang, men eftir minum tykki var júst hesin sangurin tann, sum hann framfærði vakrast av øllum. Hann var sungin á upprunamálinum, svenskum. Vit vita, at Hermann var sera málkønur, og serliga væl tulkaði hann Evert Taube's og aðrar svenskar sangir. Eg eri glaður og takksamur fyrri at hava verið við til at spæla undir, tá ið Hermann sang.

At nettupp hesin sangurin liggur fremstur í tonkum mínum nú, eg siti við vindeygað og hyggi út, kemst uttan iva av, at Hermann og eg, saman við fleiri øðrum góðum vinum, elskaðu at pløga Nólsoyarfjørð. Ikki nógv mikið við tí — eg og vinirnir Thorben, Eyðun og Hermann upplivuðu jú tað, sum kanska fáum øðrum er

unt her í livinum, at sigla við «Skálsakletti» úr Havnini til Hetlands.

Á túrinum niður var blikalogn allan vegin, meðan heimferðin harafturimóti var heldur harðbalin. Tey vinarbond, ið á tí túrinum vóru knýtt saman, er ógjøriligt at greiða øðrum frá til fulnar — tað vita bert vit triggir, sum enn ganga omaná.

Tað eru so nógvir — og orkymlandi tankar, sum fara igjøgnum heilan eftir at hava mist ein so næran vin, so tað er ikki til at greiða frá. Men, eg eri takksamur fyrri at eg var ein av teimum, sum fekk loyvi at bera teg út.

Ein serligur uggi var at liða á okkara elskuliga prest Aksel Tór-garð — hann segði alt tað, sum eg ikki dugi at siga, nú eftir at Hermann er farin.

Gud signi Hermann og okkum, sum sakna hann.

Vinur tin
Thomas Michael

KFUK

Í kvøld kl. 20.00 verður almennur bibliufundur v/ Niels Jacob Nielsen, trúboða.

Evni: gerandiskristin.

KFUK-felagini hava almenna kvinnustevnu í missionshúsinum á Viðareiði.

Byrjað verður hóskvøldið 28. apríl kl. 20.00 og endað seinnapartin sunnudagin 1. mai.

Um nøvn

LFU Ráðgevingin í Dr. Jakobsensgøtu 16 hevur opið týsdag og hósdag kl. 16.00 - 18.00. Tlf. 15015.

LFU hevur telefonið mánadag, mikudag og fríggjadag kl. 16.00 - 18.00. Tlf. 10220.

Prógv

Thorkil M. Arnskov, akademivirkfrøðingur úr Tórshavn, hevur á Danmarks Tekniske Højskole tikið prógv sum sivilverkfrøðingur.